

Granskning av Umeå universitets ansökan om tillstånd att utfärda tandhygienistexamen

Uppdraget

Umeå universitet har den 15 oktober 2018 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda tandhygienistexamen. Bakgrunden är att regeringen har beslutat att kraven för tandhygienistexamen ska ändras. Förändringen innebär nya och reviderade mål i examensbeskrivningen och att omfattningen ökar från 120 till 180 högskolepoäng, vilket motsvarar ett års heltidsstudier. Mot bakgrund av detta har regeringen gjort bedömningen att kraven ändras så pass mycket att även de som idag erbjuder utbildningen behöver ansöka om tillstånd att utfärda den nya examen.

Vi, docent Pia Andersson, Högskolan Kristianstad, doktor Bo Danielsen, Københavns universitet, docent Kajsa Henning Abrahamsson, Göteborgs universitet, docent Annsolfi Johannsen, Karolinska institutet, doktor Katarina Konradsson, Umeå universitet, doktor Malin Stensson, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, professor Gunnar Warfvinge, Malmö universitet och tandläkare Anders Wikander, Strålsäkerhetsmyndigheten, har fått i uppdrag av UKÄ att granska sammantaget sex ansökningar om tillstånd att utfärda tandhygienistexamen. De sakkunniga har inte deltagit i beredning eller bedömning av ansökningar från lärosäten där de uppgett jäv. Anmälda jävsförhållanden redovisas i bilaga 2.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*). Underlag för bedömningen har varit Umeå universitets ansökan om examenstillstånd samt intervjuer som genomfördes den 23 november 2018. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med studenter och företrädare för lärosätet. Kompletterande uppgifter inkom den 29 november 2018. Vår bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen sammanfattas i ett samlat omdöme med motivering.

Bedömargruppens preliminära yttrande har skickats till lärosätet på delning, för att ge möjlighet att påpeka eventuella sakfel. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 3. Vi har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att ge Umeå universitet tillstånd att utfärda tandhygienistexamen.

För bedömargruppen
Pia Andersson

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

Bilaga 1

De sakkunnigas motiveringar

Lärosäte	Examenstillstånd	ID-nr
Umeå universitet	Tandhygienistexamen	A-2018-06-4475
<p>Aspektområde: Miljö, resurser och område</p> <p>Aspekt: Yrkesexamen</p> <p>Omdöme: Tillfredsställande</p> <p>Motivering: <i>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</i></p> <p>Umeå universitet ansöker om tillstånd att utfärda tandhygienistexamen (180 högskolepoäng). Bedömargruppen konstaterar att angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p><i>Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har en rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.</i></p> <p>Av ansökan framgår att den planerade utbildningen för tandhygienistexamen har utarbetats baserat på den nuvarande sammanhållna treåriga utbildningen som idag finns vid lärosätet. Omarbetningar och anpassning har gjorts i förhållande till dagens tandhygienistutbildning, med framförallt införande av nya moment för att svara mot de nya examensmålen. I ansökan beskrivs att hela utbildningens innehåll har organiserats utifrån större kursblock inom oral hälsa och att det inom flertalet kurser ingår delkurser med varierande fokus. Vid intervjuerna förtydligades att integrering av kunskaper och helhetsperspektiv möjliggörs genom detta upplägg.</p> <p>Ämnes- och professionsperspektivet i den nya utbildningen bedöms som väl tillgodosett och är tydligt beskrivet såväl vad gäller upplägg och organisation som progression mot de nya examensmålen. Ansökan visar också att avgränsningen definieras och tydliggörs genom utbildningens innehåll och lärandemål. Kursernas innehåll bygger på varandra och har ökad komplexitet. Klinisk utbildning kommer att genomföras i Folk tandvårdens regi på en utbildningsklinik under termin 4 och 5 samt vid externa tandvårdskliniker inom ett större geografiskt område under termin 6. Även någon enstaka privat aktör kan förekomma. Avtal om externa kliniska utbildningsplatser finns. Det vetenskapliga innehållet är tydligt beskrivet i ansökan och anpassat till den nya tandhygienistexamen.</p> <p>Starten är planerad med årlig antagning av studenter till 30 utbildningsplatser, vilket är i paritet med nuvarande studentantal vid lärosätet.</p> <p><i>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</i></p> <p>Bedömargruppen anser att det allmänna intresset för att examen får utfärdas är stort och i synnerhet i norra Sverige där det saknas ytterligare tandhygienistutbildningar. Lärosätet har en lång erfarenhet av att utbilda tandhygienister. I ett rikstäckande perspektiv så är efterfrågan på tandhygienister större än tillgången och enligt prognostiska bedömningar förväntas detta förhållande kvarstå inom överblickbar tidsram med nuvarande nationella utbildningsvolym.</p>		
Aspektområde: Miljö, resurser och område		

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18**Aspekt: Personal (lärarkompetens och lärarkapacitet)****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Antal lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens omfattning, innehåll, storlek och genomförande*

I ansökan framgår att det finns fyra lärare som arbetar vid tandhygienistprogrammet och utgör kärnkompetensen. Tre av dessa är tandhygienister, en lektor och två adjunkter, med sammanlagd tjänstgöring på 2,6 heltidstjänster. Två av dem är disputerade och har sin doktorsexamen i oral hälsa. Det finns också en lektor som är tandläkare och arbetar 50 procent på tandhygienistprogrammet. Denna lärare är disputerad i odontologi. Av ansökan framgår också att det inom institutionen för odontologi finns ett antal andra lärare i odontologiska ämnen som är involverade i undervisningen på programmet.

Vid intervjuerna framkom att kärnkompetensen knapphändigt kommer att kunna genomföra den nya utbildningen på grund av att de är få, vilket överensstämmer med bedömargruppens uppfattning och gör utbildningen sårbar. Såväl i ansökan som vid intervjuerna framkom att kompetensförsörjningen kommer att ses över på samtliga program inom institutionen. Vid intervjuerna påtalades att rekrytering av en tandhygienist med tjänstgöring på 20-40 procent med stor sannolikhet ska föras till programmet i början på 2019. Bedömargruppen anser att denna rekrytering är viktig för att säkerställa att det finns tillräcklig kompetens för att bedriva programmet och minska sårbarheten.

I ansökan och vid intervjuerna uppgavs också att den vetenskapliga kompetensen behöver stärkas för att säkra lärartillgången av disputerade tandhygienister på sikt i tandhygienistprogrammet. Det uppges vidare att för 2019 planeras en satsning för att utöka antalet lärare alternativt administrativ personal för att frigöra mer tid för forskning och forskarhandledning av doktorander hos lärarna i programmet, vilket bedömargruppen finner är angeläget att det realiserar.

Tillgången till kliniska handledare uppges vara stabil och det bekräftades under intervjun att det finns tillräckliga handledarresurser för den planerade utbildningen. I ansökan framgår att handledarutbildning erbjuds handledarna en gång per år.

Bedömargruppens sammantagna bild är att det finns få lärare som utgör kärnkompetensen, men att kompetensen planeras att stärkas. Den kliniska utbildningen genomförs på en utbildningsklinik och externa tandvårdskliniker där deras befintliga tandhygienister handleder studenterna och kräver då inga lärarresurser från institutionen för handledning. Detta innebär att den sammantagna kompetensen är tillgodosedd, men sårbar, i relation till den nya utbildningens omfattning, innehåll och genomförande, men behöver stärkas med disputerade tandhygienister framöver.

Aspektområde: Miljö, resurser och område**Aspekt: Utbildningsmiljön****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns en för utbildningen relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö*

Tre av de fyra lärarna som utgör kärnkompetensen i utbildningen är forskarutbildade och två av dessa är tandhygienister. Genom att studenterna kommer att ingå i en miljö med disputerade tandhygienister anser bedömargruppen att studenterna får kunskap om och förståelse för tandhygienistens forskningsområde och för utvecklingen av området. Enligt ansökan undervisar forskningsaktiva lärare inom olika odontologiska specialiteter i tandhygienistprogrammet. Pågående forskning berör för

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

professionen nära och relevanta områden och frågeställningar. Av ansökan framgår dock att tilldelad forskningstid är begränsad, men det framgick vid intervjuerna att institutionen är medvetna om detta och bedömargruppen uppfattade att en ambition finns att utöka tiden.

I ansökan framgår vidare att lärarna deltar i nationellt arbete där bland annat vetenskapliga frågeställningar diskuteras och att detta återspeglas i utbildningen, och inte minst bidrar till att utveckla studenternas vetenskapliga förhållningssätt. Det framgick från ansökan att vetenskaplig litteratur finns i utbildningen, men framställdes något vagt. Intervjuerna, och i synnerhet studenterna, bekräftade att vetenskapliga artiklar förekommer regelmässigt i dagens utbildning. Detta styrker att undervisningen baseras på forskning och ett vetenskapligt förhållningssätt. Bedömargruppen anser att förutsättningarna är goda för att undervisningen kommer att baseras på vetenskap och att studenterna därmed kommer att befinna sig i en vetenskaplig miljö i den nya tandhygienistutbildningen.

När det gäller kliniska utbildningen på utbildningskliniken och inom Folk tandvården framgår av ansökan att det finns en strävan efter vetenskaplig koppling i det kliniska arbetet där evidens diskuteras och att studenterna stimuleras till ett vetenskapligt förhållningssätt. I intervjun bekräftades delvis denna strävan, men samtidigt framkom att de vetenskapliga sambanden inte alltid är tydliga för studenterna eller för de kliniska handledarna inom utbildningskliniken. Bedömargruppen anser att det finns vissa brister i kopplingen mellan vetenskap och klinik, men att de olika forskningsperspektiv som kan tillföras genom lärarnas forskningsanknytning samtidigt skapar förutsättningar för att utbildningsmiljön ska kunna utvecklas och präglas av ett starkare vetenskapligt förhållningssätt när det gäller den kliniska utbildningen vid utbildningskliniken.

Genom att tre av lärarna som utgör kärnkompetensen i programmet och handledarna i klinisk utbildning är tandhygienister konstaterar bedömargruppen att studenterna kommer att ingå i en miljö tillsammans med sin kommande profession.

I ansökan och vid intervjuer framgår att förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper tränas under klinisk utbildning. De första åtta veckorna av den kliniska utbildningen kommer att bedrivas på utbildningskliniken tillsammans med tandläkarstudenter. Av intervjuerna framkom emellertid att träning av teamsamverkan med tandläkarstudenterna är begränsad, därför är bedömargruppens uppfattning att detta med fördel kan stärkas för att utveckla studenternas förmåga till teamsamverkan i den nya tandhygienistutbildningen. Under åtta veckor av den sista terminen är den kliniska utbildningen förlagd till de externa tandvårdsklinikerna i kringliggande landsting och regioner. Här arbetar studenterna tillsammans med klinikens personal under handledning, vilket bedömargruppen anser bidrar till att stärka studenternas förmåga till teamsamverkan. Det uppges också i ansökan och bekräftades vid intervjuer att studenterna i samband med klinisk utbildning kommer att medverka vid uppsökande verksamhet vid äldreboende och skolor och hälsocentraler, där studenterna ges träning i att samverka i den nya utbildningen med andra yrkesgrupper/professioner.

Studenterna möter kontinuerligt lärare som själva är verksamma inom professionen och angränsande områden och bedömargruppen uppfattning är att det finns en god professionsinriktad miljö, men att träning av teamsamverkan med tandläkarstudenter är ett utvecklingsområde.

Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Enligt ansökan har Umeå universitet en övergripande samverkan med Norra sjukvårdsregionen inom

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

utbildning, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvård samt tandvård. Institutionen för odontologi har en direkt samverkan genom förenade anställningar inom specialisttandvården och genom utbildning och forskning som regleras genom utbildningsavtal. Den externa verksamheten är representerad i programrådet för odontologisk grundutbildning. Av ansökan framgår att tandhygienistprogrammet också har en nära samverkan med tandvårdens verksamheter lokalt, regionalt och nationell. Vid intervjuerna förtydligades att det finns en fakultetsgemensam samordnare som ombesörjer för att avtal för extern klinisk utbildning upprättas. Ramavtal med de fyra landstingen/regionerna i den Norra regionen finns och kompletteras årligen med specifika avtal för att tillgodose det aktuella behovet. Det finns även tidsbegränsade avtal med kliniker i andra regioner, i privat sektor och i Österbotten, Finland. Bedömargruppens uppfattning är att detta borgar för en god och kontinuerlig tillgång på utbildningsplatser. Vid intervjuerna uppgavs att den kliniska verksamheten fungerar väl i dagens utbildning och de kliniska handledarna är väl insatta i vad som förväntas av dem, vilket bedömargruppen anser ger goda förutsättningar för genomförandet av den nya utbildningen. Bedömargruppen finner att denna samverkan med tandvården är tillfredsställande och sannolikt kommer att fortsätta på samma sätt i den nya tandhygienistutbildningen. Det är däremot möjligt att en ytterligare dimension kan ges om samarbete med fler tandvårdsaktörer utvecklas, vilket vid intervjuer framkom endast finns med enstaka privat vårdgivare.

Samverkan med omgivande samhälle sker också genom utbildningsaktiviteter i kommuner och vid hälsocentraler vilket uppges i ansökan för det nya tandhygienistprogrammet. Studenterna kommer också att få möjlighet att undervisa patientföreningar. Lärosätet och utbildningen har avtal för internationellt utbyte med ett flertal utländska lärosäten. Intervjuerna tydde dock på att lärosätet kan arbeta mer för att sprida kännedomen om dessa möjligheter bland studenterna.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att utbildningen har en väl utvecklad och fungerande organisation för samverkan med omgivande samhälle och att denna samverkan väl tas tillvara för att förbereda studenterna inför sitt kommande yrkesliv.

Aspektområde: Miljö, resurser och område**Aspekt: Resurser****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns en stabil och ändamålsenlig infrastruktur och de tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.*

I ansökan framhålls att studenterna kommer att ha god tillgång till utbildningslokaler, bibliotek, IT-support, lärplattform och en simulatoravdelning för preklinisk träning, samt andra resurser som de kommer att ha behov av i sin utbildning. I ansökan och vid intervjuerna framkom att Folk tandvårdens kliniska lokaler är väl anpassade och utrustade, såväl på utbildningskliniken som vid de externa tandvårdsklinikerna. Det finns ett stort antal behandlingsplatser på utbildningskliniken som rymmer både tandhygienist- och tandläkarstudenter. Det uppgavs vidare att studenterna får tillgång till både barn och vuxna patienter med olika behandlingsbehov såväl vid utbildningskliniken som vid den externa kliniska utbildningen. I de fall det kommer att finnas brist på någon patientkategori finns möjlighet att rekrytera patienter från andra kliniker.

I ansökan uppges att det finns ett väl utvecklat studentstöd för studie- och studiesociala frågor. Studenterna har tillgång till Studenthälsan som arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Under intervjuerna bekräftades att studentstödet fungerar väl, vilket gör det högst troligt att det kommer att

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

fungera på samma sätt även för den nya tandhygienistutbildningen.

Den infrastruktur som finns för att studenterna ska kunna genomföra den nya utbildningen på ett adekvat och tryggt sätt finner bedömargruppen vara tillräckligt och väl uppbyggt. Det framgår däremot inte av ansökan hur de tillgängliga resurserna utnyttjas i verksamheten. Av intervjuerna framkom att de resurser som finns används effektivt, vilket bedömargruppen anser ger förutsättningar för att hög kvalitet ska kunna uppnås i den kommande tandhygienistutbildningen.

Sammanvägd bedömning av aspektområdet miljö, resurser och område**Omdöme:** Tillfredsställande

Motivering: Programmet framstår som väl organiserat, har en god struktur och ett lämpligt innehåll för genomförande av den nya tandhygienistutbildningen. Lärarresurserna är något knapphändiga när det gäller kärnan som administrerar och undervisar i programmet, men utökning kommer med stor sannolikhet att ske. All klinisk utbildning bedrivs utanför institutionen med handledare från Folk tandvården. Dessa är väl insatta i vad som förväntas av dem och sammantaget kommer de professionskunskaper som krävs för arbetet som tandhygienist kunna förmedlas till studenterna i den nya utbildningen.

I stort framstår den vetenskapliga miljön som tillfredsställande. Dock behöver tillgången på disputerade och forskande lärare, som också är tandhygienister, stärkas på institutionen på sikt. Tillgången på disputerade tandhygienistlärare är generellt mycket begränsad i Sverige. Vid lärosätet och Tandhygienistutbildningen finns två disputerade tandhygienistlärare. Bedömargruppens uppfattning är att detta borgar för den ämnesmässiga förankringen i utbildningen i närtid. Institutionen planerar för att tid ska frigöras till befintliga disputerade lärare som är tandhygienister för handledning av doktorander. Det är viktigt att denna plan realiserar och att dessa tandhygienister som genomför forskarutbildning kan involveras i utbildningen, vilket ger förutsättningar för att säkra kompetensbehov framöver. Övrig lärarkompetens framstår som god både i antal och i förhållande till varierande kompetens.

Träning av teamsamverkan med tandläkarstudenter framstår som ett utvecklingsområde vid utbildningskliniken. Däremot finns en fungerande samverkan med tandvårdsteamet under extern klinisk utbildning, vilket innebär att studenterna ges goda möjligheter att utveckla denna förmåga och bidrar till att studenterna deltar i en professionsinriktad miljö. En god samverkan med omgivande samhälle finns i relation till ett stort antal landsting och regioner och innebär att det finns en god grund för samverkan i den nya utbildningen. Denna samverkan sker i huvudsak gentemot Folk tandvården, men kan utvecklas när det gäller privat tandvård och tandhygienister med eget företag.

Bedömargruppens uppfattning är att de resurser som idag finns och som kommer att vara tillgängliga för studenterna i det nya utbildningsprogrammet bedöms vara tillräckliga för att kunna bedriva utbildningen effektivt och med hög kvalitet.

Aspektområde: Utformning, genomförande och resultat**Aspekt: Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela programmet*

Bedömargruppen finner att det finns utbildningsplan och kursplaner för hela programmet och att dessa är utformade enligt krav i högskoleförordningen. Utbildningsplanen är fastställd, men inte kursplanerna.

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

Det uppges i ansökan att dessa kommer att fastställas i god tid innan förmodad start av den nya utbildningen.

Det framgår i ansökan att det inom lärosätet finns en fastställd struktur för hur utbildningsplan och kursplaner tas fram och beslutas. Det finns en mall vid Umeå universitet för hur utbildningsplaner utformas. Utbildningsplanen processas i relevanta organ innan beslut sker av rektor. Det framgår också i ansökan att det finns ett utvecklat kvalitetssystem där det ingår kurs- och programutvärderingar, dialoger samt handlingsplan för förändringar utifrån de synpunkter som framkommer. Detta kan leda till att nya kursplaner tas fram eller att befintliga revideras. Bedömarens uppfattning är att det finns en väl fungerande organisation och upparbetade rutiner för framtagning och beslut av utbildningsplan och kursplaner.

Aspektområde: Utformning, genomförande och resultat**Aspekt: Säkring av examensmålen****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.*

I ansökan och vid intervjuerna framgick att kvalitetsrådet vid Medicinska fakulteten har tagit fram en matris för att säkerställa att alla examensmål uppnås. Pedagogiskt ansvarig och kursansvariga i tandhygienistprogrammet säkerställer att det finns ett helhetsperspektiv och att alla examensmål uppfylls och att progression finns i programmet. Matris för tandhygienistprogrammet visas i ansökan och ger en översikt över programmets innehåll och examinationer i relation till examensmålen.

I ansökan ges exempel på lärandemål, utbildningsmoment och examinationer för examensmålen utifrån programmets kurser. Dessa aspekter är dock otydliga för bedömarens grupp när det gäller examensmålet "kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen". Även examensmålet "kunskap om och förståelse för den orala hälsans betydelse för individens välbefinnande och hälsa samt det allmänna hälsotillståndets inverkan på den orala hälsan" är otydligt i ansökan. Dessa båda examensmål klargjordes för bedömarens grupp genom intervjuer och kompletterande material. Relevanta lärandemål, lärandeaktiviteter och examinationer från ett antal kurser påvisas för dessa examensmål. För att säkerställa att examensmålen uppfylls finns varierande perspektiv och fokus på vetenskap och beprövad erfarenhet samt relevanta och breda kunskaper inom oral hälsa och för tandhygienistens kompetensområde. Bedömarens grupp finner därför att det finns förutsättningar för att examensmålen för den nya utbildningen kommer att säkras.

Det framgick vidare utifrån intervjuerna att det finns upparbetade kriterier för examinationer som är väl förankrade hos alla involverade i den nuvarande utbildningen för tandhygienistexamen. Rutiner finns för dialog mellan utbildningsledning och kliniska handledare om bedömningskriterier så att mål som berör klinisk utbildning kan uppnås. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för det nya programmet. Det framgick också att system finns för att säkerställa att studenterna kommer att undersöka och behandla patienter med olika svårighetsgrad.

Kursplanernas innehåll och lärandemål visar att det kommer att finnas en progression under utbildningen. Vid intervjuerna framgick att kriterier och bedömningar vid den kliniska utbildningen är väl

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

upparbetade och förankrade såväl för kliniska handledare som för studenter, vilket bedömargruppen konstaterar ger goda förutsättningar för att också fortsättningsvis kommer att finnas för den kliniska utbildningen i det nya programmet. Kriterier för bedömningar och examinationer har ännu inte utvecklats för att uppnå de nya och förändrade examensmålen i det nya programmet, vilket framgick av intervjuerna. Kursplanerna är ännu inte fastställda och bedömargruppen anser att kriterier ska vara framtagna i god tid innan kursstart så att alla berörda vet vad som förväntas av dem.

Bedömargruppen anser att det finns förutsättningar för att examensmålen för den nya utbildningen kommer att säkras.

Sammanvägd bedömning av aspektområdet utformning, genomförande och resultat**Omdöme:** Tillfredsställande

Motivering: Utbildningsplan och kursplaner är framtagna för hela den planerade utbildningen och det finns processer för hur dessa arbetas fram och beslutas. De utbildningsaktiviteter, lärandemål och examinationer som beskrivs i ansökan och kursplanerna samt framgick av intervjuer och kompletterande material visar att det finns förutsättningar för att studenterna ska kunna uppnå samtliga examensmål i det nya tandhygienistprogrammet. Det finns system för att säkerställa att samtliga examensmål uppfylls. Bedömningskriterier finns i dagens utbildning och kommer sannolikt också att finnas i den nya utbildningen. Bedömargruppens uppfattning är att det finns goda förutsättningar för att studenterna ska kunna uppnå samtliga examensmål.

Arbetslivets perspektiv**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen är användbar och förbereder studenter på ett föränderligt arbetsliv.*

Anknytningen till arbetslivet framgår tydligt av ansökan där det beskrivs ett väl utvecklat koncept med klinisk utbildning. Det framgår att det finns ett nära samarbete med utbildningskliniken som bedrivs i Folk tandvårdens regi och med Folk tandvården i de fyra landstingen/regionerna i Norra sjukvårdsregionen, vilket också bekräftas av intervjuerna. De flesta studenterna kommer att genomföra den externa kliniska utbildningen i någon av dessa landsting/regioner. Av ansökan framgår att det är möjligt att få en klinisk utbildningsplats även i privatpraktik och i Finland. Folk tandvården kommer att vara väl representerade i utbildningen ur ett större perspektiv än det lokala och regionala, medan verksamhet inom privat sektor och som tandhygienist med eget företag inte har någon framträdande plats. Med tanke på att egenföretagande och anställning inom den privata tandvården utgör en del av arbetsmarknaden för tandhygienister är bedömargruppens bild att det är ett utvecklingsområde att orientera studenterna om dessa möjligheter. Bedömargruppen anser att grunderna i tandhygienisternas yrkesutövande är lika, oberoende på vilken sektor av arbetsmarknaden man verkar på, varför utbildningen kan anses förbereda studenten på det kommande arbetslivet.

Verksamhetsföreträdare från Folk tandvården gav vid intervjuerna uttryck för att de ser positivt på planerna för den nya utbildningen. De uppgav att programmet hittills har visat stor förståelse för arbetslivets önskemål och att de har kunnat påverka innehållet i utbildningen. De anser vidare att den planerade utbildningen kommer att förbereda studenterna väl för arbetslivet.

Bedömargruppen konstaterar att den nya planerade utbildningen kommer att förbereda studenterna tillfredsställande för deras framtida yrke, att den är användbar och kommer att förbereda dem för ett föränderligt arbetsliv.

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18**Studenters perspektiv****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering: Motivering:** *Utbildningen verkar för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen.*

Det finns studentrepresentanter i alla organ vid universitetet där utbildningsfrågor bereds och beslutas, vilket framgick av ansökan. Bedömarens intryck vid intervjuerna är att tandhygieniststudenterna kommer något i skymundan vid institutionen i förhållande till tandläkarstudenterna. Detta är ett utvecklingsområde och något som hela institutionen behöver arbeta med, så att alla studenterna känner sig sedda och bekräftade, vilket också kan leda till att tandhygieniststudenterna kan ta plats i olika beredande och beslutande organ.

I ansökan beskrivs att programmet arbetar systematiskt med kursvärderingar och programutvärderingar, vilket bedömarens grupp anser ger en god grund för att detta även kommer att ske i den nya treåriga utbildningen. Det uppgavs också vid intervjuerna att det finns en fortlöpande dialog mellan lärarna och studenterna samt att studenternas synpunkter tillvaratas och att förändring sker då det är möjligt. Detta borgar också för ett gott samarbete med studenterna på program- och kursnivå framöver.

Intervjuerna visade att tandhygieniststudenterna i dag har sin kliniska utbildning åtskild från de andra tandvårdsprogrammen på utbildningskliniken. Bedömarens grupp anser att teamsamarbetet bör utvecklas tillsammans med de övriga studenterna på institutionen så tidigt som möjligt i utbildningen. Detta kommer också att ge studenterna god förberedelse för det teamsamarbete som sedan behöver ske i extern klinisk utbildning.

Sammantaget anser bedömarens grupp att utbildningen bedöms vara väl förberedd att ta emot studenter i det treåriga tandhygienistprogrammet genom att det finns väl etablerade organ och rutiner för att studenterna ska kunna påverka och utveckla utbildningen. Lärosätet visar också en lyhördhet gentemot studenterna. Däremot så behöver institutionen arbeta för att tandhygieniststudenterna ska få en mer framträdande roll inom institutionen och med särskilt beaktande vid gemensamma utbildningsaktiviteter med tandläkarstudenterna och att samarbete mellan dessa program utvecklas i klinisk utbildning.

Jämställdhetsperspektiv**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering: Motivering:** *Jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens utformning och genomförande.*

I ansökan framgår att Umeå universitet arbetar systematiskt med jämställdhetsperspektiv på en organisatorisk nivå. Det finns en ambition att ta hänsyn till en bra könsmässig balans vid rekryteringar, men anges att detta kan vara svårt då många yrken antingen är kvinno- eller mansdominerade, vilket också återspeglas i utbildningarna. Tandhygienistprogrammets lärare arbetar med jämställdhetsperspektivet i kursmaterial, dokument, urval av patientfall och rollspel. Kurslitteraturen väljs av författare till båda könen och i interna dokument används könsneutrala uttryck. Detta välstrukturerade arbete bekräftades vid intervjuerna. I kursplanerna finns lärandemål som tar upp jämställdhet, men bedömarens grupp finner trots detta att det inte återspeglas tillräckligt tydligt i kursplanernas lärandemål för utbildningen, vilket är ett angeläget utvecklingsområde för den nya utbildningen.

Datum
2019-02-19Reg.nr
42-00322-18

Sammantaget anser bedömargruppen att ett strukturerat jämställdhetsarbete bedrivs, och att det finns förutsättningar för att detta kommer att ge avtryck i det nya tandhygienistprogrammet. Det behöver dock framgå i fler lärandemål så att jämställdhetsperspektivet integreras i studenternas utbildning och att dessa därmed får en god grund att stå på i sitt kommande arbetsliv.

Samlat omdöme: Tillfredsställande

Motivering: Ansökan, intervjuer samt med institutionens och tandhygienistprogrammets ledning, lärare och studenter samt verksamhetsföreträdare från Folk tandvården samt kompletterande material visar att examensmålen har förutsättningar att uppfyllas på inom samtliga aspektområden och perspektiv. Därmed ges de förutsättningar som behövs för att kunna genomföra den aktuella utbildningen och för att säkerställa att examensmålen uppnås. Bedömargruppen rekommenderar Universitetskanslersämbetet att bevilja ansökan från Umeå universitet att få tillstånd att utfärda tandhygienistexamen (180 högskolepoäng).

Datum
2019-02-19

Reg.nr
42-00322-18

Bilaga 2

Anmälda jäv

42-00322-18 Tandhygienistexamen						
Sakkunnig/Lärosäte	Göteborgs universitet	Högskolan Kristianstad	Karolinska institutet	Malmö universitet	Stiftelsen Högskolan i Jönköping	Umeå universitet
Docent Pia Andersson, Högskolan Kristianstad		X	X		X	
Doktor Bo Danielsen, University of Copenhagen						
Docent Kajsa Henning Abrahamsson, Göteborgs universitet	X					
Docent Annsofi Johannsen, Karolinska institutet			X			
Doktor Katarina Konradsson, Umeå universitet						X
Doktor Malin Stensson, Stiftelsen Högskolan i Jönköping					X	X
Professor Gunnar Warfvinge, Malmö universitet				X		
Tandläkare Anders Wikander, Strålsäkerhetsmyndigheten						

Bilaga 3

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Umeå 2019-02-05

Umeå universitet har inga synpunkter på det preliminära yttrandet.

På dekan, Patrik Danielsons uppdrag

Katarina Konradsson, universitetslektor och pedagogiskt ansvarig för tandhygienistprogrammet.